

Til Økonomiudvalget

Orientering om BIOFOS-høring af kommissorium for analyser af fremtidig placering af renseanlæg i hovedstadsområdet

BIOFOS har sendt vedlagte kommissorium for analyse af fremtidig placering af renseanlæg i hovedstadsområdet i høring i de 15 ejerkommuner, herunder Københavns Kommune, med høringsfrist den 20. januar 2020.

Baggrunden for høringen er Københavns Kommunes planer for en ny Lynetteholm, Hvidovre Kommunes planer for Holmene (Avedøre Holme 2) og BIOFOS' langsigtede udfordringer på de tre eksisterende renseanlæg vedrørende arealbehov, skærpede krav til rensning samt krav om mindre bypass ved skybrud m.v.

Desuden har BIOFOS et ønske om at øge energiudnyttelsen fra spildevandsbehandlingen samt genudvinde ressourcerne fra spildevandet, fx fosfor.

BIOFOS lægger op til, at flere scenarier bliver belyst, herunder som minimum disse scenarier:

1. De nuværende renseanlæg forbliver på de tre nuværende lokaliteter.
2. Renseanlæg Lynetten flyttes til enten Prøvestenen eller sammenlægges med det nuværende Renseanlæg Avedøre.
3. De nuværende renseanlæg flyttes og samles i et nyt renseanlæg på Holmene.
4. De nuværende renseanlæg flyttes og samles i et nyt renseanlæg på Prøvestenen.

BIOFOS har planlagt at afholde møder med kommunaldirektørerne og borgmestre i oktober 2019.

Økonomiforvaltningen forventer at indstille et endeligt høringssvar til Økonomiudvalgets og Borgerrepræsentationens godkendelse enten i december 2019 eller i januar 2020.

BIOFOS' bestyrelse forventes at behandle og vedtage det endelige kommissorium ultimo januar 2020, hvorefter analyserne kan igangsættes og gennemføres i løbet af 2020.

Bilag

1. Høringsbrev: Høring af forslag til kommissorium
2. Forslag til kommissorium: Kommissorium for analyse af fremtidig placering af renseanlæg i hovedstadsområdet

23. september 2019

Sagsnummer
2019-0253457

Dokumentnummer
2019-0253457-2

Kontoret for Selskaber og
Rettigheder
Københavns Rådhus,
Rådhuspladsen 1
1599 København V

E-mail
jes@kk.dk

EAN-nummer
5798009800312

Borgmestre i BIOFOS 15 ejerkommuner

17. september 2019

J.nr.: S19-3063

Høring af forslag til kommissorium

Indledning

Bestyrelsen i BIOFOS besluttede på et bestyrelsesmøde fredag 13. september 2019 at sende vedlagte forslag til "Kommissorium for analyse af fremtidig placering af renseanlæg i hovedstadsområdet" i høring hos alle 15 ejerkommuner i BIOFOS.

På vegne af bestyrelsen anmodes ejerkommunerne derfor om at behandle forslag til kommissorium og sende høringssvar til BIOFOS **senest den 20. januar 2020**.

Efter modtagelse af høringssvar vil disse blive fremlagt på et bestyrelsesmøde i BIOFOS.

Baggrund for kommissoriet

Baggrunden for førnævnte kommissorium er dels, at der er indgået en principaftale mellem Regeringen og Københavns Kommune om anlæggelse af Lynetteholmen, dels at Hvidovre Kommune har offentliggjort en vision om etablering af et nyt erhvervsområde, kaldet Holmene, dels at BIOFOS på lang sigt er udfordret på de nuværende tre renseanlæg.

BIOFOS er udfordret på de nuværende tre renseanlæg:

- Der vil være mangel på arealer til ny kapacitet efter 2045 med de nuværende prognoser og med de nuværende kendte teknologier. Der er også mangel på arealer til nye anlægsdele til imødekommelse af miljøkrav, såfremt disse skærpes efter 2026. Disse skærpelser kan fx være fjernelse af miljøfremmede stoffer, medicinrester, ingen accept af bypass ved skybrud mv.
- BIOFOS skal kunne imødekomme klimaforandringerne, herunder især kunne håndtere skybrud, der giver periodevis voldsomme forøgelser af spildevand, samt kunne sikre anlæggene mod højere vandstand.
- Der er forventninger til og nye krav om, at BIOFOS deltager aktivt til både den fortsatte grønne omstilling til et mere bæredygtigt samfund, herunder især bidrager yderligere til at fortrænge fossile energikilder med CO₂-neutrale energikilder, og til at understøtte den fortsatte opbygning af en cirkulær økonomi i samfundet. Spildevandets ressourcer skal udnyttes mere og ressourcerne, eksempelvis fosfor, skal tilbage i kredsløbet.
- Boliger og byens liv flytter tættere og tættere på, hvilket skaber øget risiko for klager over støj og lugtgener fra renseanlæggene.

På den baggrund har bestyrelsen i BIOFOS besluttet at gennemføre en analyse, der har til formål at udarbejde et samlet beslutningsgrundlag for den fremtidige placering af renseanlæg i hovedstadsområdet. Analysen skal dels omfatte, hvordan BIOFOS kan forholde sig til anlæggelse af Lynetteholmen og Holmene, dels hvordan BIOFOS' udfordringer kan imødekommes på lang sigt.

I analysen vil flere scenarier blive belyst, herunder som minimum disse scenarier:

- De nuværende renseanlæg forbliver på de tre nuværende lokaliteter
- Renseanlæg Lynetten flyttes til enten Prøvestenen eller sammenlægges med det nuværende Renseanlæg Avedøre
- De nuværende renseanlæg flyttes og samles i et nyt renseanlæg på Holmene
- De nuværende renseanlæg flyttes og samles i et nyt renseanlæg på Prøvestenen

Den videre proces

Kommunaldirektører og borgmestre vil blive inviteret til følgende møder:

- Den 8. oktober 2019 kl. 13.00; Formøde for alle kommunaldirektører inden Borgmestermødet hos BIOFOS på Renseanlæg Avedøre, Kanalholmen 28, 2650 Hvidovre.
- Den 23. oktober 2019 kl. 9.30; Borgmestermøde på Scandic Hvidovre.

På et ekstraordinært bestyrelsesmøde forventeligt ultimo januar 2020 vil bestyrelsen behandle høringssvarene og godkende det endelige kommissorium.

Herefter kan analysen igangsættes og gennemføres i 2020.

Såfremt der er spørgsmål eller behov for bistand i forbindelse med den kommende proces i ejerkommunerne, står BIOFOS ved chefjurist Gitte Weien Andersen til rådighed. Hun kan kontaktes på e-mail giwe@biofos.dk og mobil 91 89 93 70.

Undertegnede kan kontaktes på e-mail jbc@biofos.dk og mobil 29 62 50 03.

På vegne af bestyrelsen

Med venlig hilsen

John Buur Christiansen
Adm. direktør

Bilag

Forslag til "Kommissorium om fremtidig placering af renseanlæg i hovedstadsområdet".

Kommissorium for analyse af fremtidig placering af renselanlæg i hovedstadsområdet

Baggrund

Baggrunden for dette kommissorium er dels, at der er indgået en principaftale mellem Regeringen og Københavns Kommune om anlæggelse af Lynetteholmen, dels at Hvidovre Kommune har offentliggjort en vision om etablering af et nyt erhvervsområde, kaldet Holmene, dels at BIOFOS på lang sigt er udfordret på de nuværende tre renselanlæg.

Renselanlæg Lynetten fremgår af principaftalen fra oktober 2018 om Lynetteholmen om Renselanlæg Lynetten med følgende: "Det skal undersøges, om BIOFOS A/S kan have interesse i en ændret placering af Renselanlæg Lynetten. I så fald kan Lynetteholmen I/S erhverve arealerne, som i dag anvendes til Renselanlæg Lynetten, såfremt dette kan ske på en for alle parter hensigtsmæssig måde. Parterne er enige om, at man vil arbejde for, at BIOFOS A/S har et beslutningsgrundlag for på sigt at flytte Renselanlæg Lynetten. Til det formål vil staten tilvejebringe det nødvendige lovgrundlag."

Hvidovre Kommune offentliggjorde den 7. januar 2019 en vision om anlæggelse af ni øer ud for Avedøre Holme, kaldet Holmene. Hvidovre Kommune ønsker at igangsætte et arbejde for at etablere fremtidens moderne erhvervsområde i forlængelse af det nuværende Avedøre Holme. En af de ni holme kaldes Green Tech Island, hvor "spildevandet fra hovedstadens beboere og virksomheder vil blive omdannet til rent vand. Det er her, slam og bioaffald kan laves til bæredygtig biogas."

BIOFOS har med sine tre renselanlæg (Lynetten, Avedøre og Damhusåen) iværksat en udbygningsplan, der med de nuværende prognoser til befolkningstilvæksten vil sikre kapacitet til spildevandsrensning i hovedstadsområdet frem til 2045. Udbygningsplanen vil samtidigt betyde, at udledning af kvælstof fra 2026 reduceres med ca. 25 % som følge af nye myndighedskrav. Udbygningsplanen indeholder desuden en række optimeringer på de nuværende renselanlæg, et projekt til samstyring i skybrudssituationer mellem opland og renselanlæg, et såkaldt fyrtårnsprojekt til optimering af energi- og CO₂-balancerne på renselanlæggende samt recirkulation af restprodukter.

BIOFOS er, uagtet udbygningsplanen, udfordret på de nuværende tre renselanlæg:

- Der vil være mangel på arealer til ny kapacitet efter 2045 med de nuværende prognoser og med de nuværende kendte teknologier. Der er også mangel på arealer til nye anlægsdele til imødekommelse af miljøkrav, såfremt disse skærpes efter 2026. Disse skærper kan fx være fjernelse af miljøfremmede stoffer, medicinrester, ingen accept af bypass ved skybrud mv.
- BIOFOS skal kunne imødekomme klimaforandringerne, herunder især kunne håndtere skybrud, der giver periodevis voldsomme forøgelse af spildevand, samt kunne sikre anlæggene mod højere vandstand.
- Der er forventninger til og nye krav om, at BIOFOS deltager aktivt til både den fortsatte grønne omstilling til et mere bæredygtigt samfund, herunder især bidrager yderligere til at fortrænge fossile energikilder med CO₂-neutrale energikilder, og til at understøtte den fortsatte opbygning af en cirkulær økonomi i samfundet. Spildevandets ressourcer skal udnyttes mere og ressourcerne, eksempelvis fosfor, skal tilbage i kredsløbet.
- Boliger og byens liv flytter tættere og tættere på, hvilket skaber øget risiko for klager over støj og lugtgener fra renselanlæggene.

Det anslås, at anlægning af et nyt anlæg vil indebære en samlet anlægs-, design-, projekterings-, og udbudsperiode på op til ca. 20 år. Derfor bør der senest i 2025 træffes principiel, strategisk beslutning for at imødekomme fremtidige kapacitetsbehov efter 2045 samt for undgå eventuelle unødige reinvesteringer i anlæg, der skal tages ud af drift. Af disse årsager bør der igangsættes en proces frem mod en principiel, strategisk beslutning om den fremtidige placering af renseanlæg i hovedstadsområdet.

Formål

På den baggrund har bestyrelsen i BIOFOS besluttet at gennemføre en analyse, der har til formål at udarbejde et samlet beslutningsgrundlag for den fremtidige placering af renseanlæg i hovedstadsområdet.

Indhold

Bestyrelsen i BIOFOS har i juni 2019 igangsat to analyser internt i BIOFOS; "Fremtidige teknologiske muligheder" og "Tendenser, udfordringer og muligheder". Analyserne skal sigte mod både en udbygning af de eksisterende anlæg og mod et nyt anlæg. Tidsmæssigt skal analyserne sigte mod 2045, dvs. en 25 års horisont, hvor enten udbygning eller nyt anlæg skal være klar.

Beslutningsgrundlag for den fremtidige placering af renseanlæg i hovedstadsområdet skal indeholde flg.:

- Analysen skal dels omfatte, hvordan BIOFOS kan forholde sig til anlæggelse af Lynetteholmen og Holmene, dels hvordan BIOFOS udfordringer kan imødekommes på lang sigt.
- Der ønskes belyst flere scenarier, herunder som min. disse scenarier:
 - De nuværende renseanlæg forbliver på de tre nuværende lokaliteter
 - Renseanlæg Lynetten flyttes til enten Prøvestenen eller sammenlægges med det nuværende Renseanlæg Avedøre
 - De nuværende renseanlæg flyttes og samles i et nyt renseanlæg på Holmene
 - De nuværende renseanlæg flyttes og samles i et nyt renseanlæg på Prøvestenen
- Alle scenarier skal indeholde kapacitet på renseanlæggene frem til 2075.
- Hvert scenarium skal analyseres for de økonomiske konsekvenser, herunder fremtidigt takstniveau, investeringsbehov, driftsomkostninger, finansiering (herunder eventuel køb/salg af arealer, oprydning mv.) samt konsekvenser for de økonomiske regulering af BIOFOS, skattebetalinger o. lign.
- Gevinster og effekter for såvel BIOFOS som ejerkommunerne ved en eventuel flytning og samling i et nyt renseanlæg skal beskrives.
- De tidsmæssige forhold ved hvert scenarium skal klarlægges, herunder relationerne mellem BIOFOS og anlæggelse af Lynetteholmen hhv. Holmene.
- Hvert scenarium skal vurderes for, hvilke konsekvenser der vil være for omlægninger af forsyningernes spildevandsledninger i oplandet til renseanlæggene samt eventuelle konsekvenser for de kommunale klimatilpasnings- eller skybrudsplaner.
- I scenarier med et nyt renseanlæg skal beslutningsgrundlaget omfatte overordnede overvejelser om de arkitektoniske forhold, herunder hvordan anlægget kan integreres med omgivelserne og evt. også anvendes til rekreative formål.
- Hvert scenarium skal vurderes for risici, herunder hvordan disse kan håndteres.
- Muligheder for og konsekvenser ved at tilkoble andre renseanlæg uden for BIOFOS skal overvejes i analysen, såfremt sådanne ønsker fremsættes.
- Alle scenarier skal sammenstilles og vurderes op mod hinanden, med beskrivelse af fordele og ulemper, styrker og svagheder.
- Beslutningsgrundlaget skal indeholde resultatet af de to interne analyser i BIOFOS; "Fremtidige teknologiske muligheder" og "Tendenser, udfordringer og muligheder". Resultater fra

den førstnævnte analyse skal være med fokus på teknologier, der øger kapaciteten, reducerer driftsomkostninger og investeringer samt reducerer arealbehov.

Møder og organisering

Bestyrelsen i BIOFOS inddrages løbende i udarbejdelsen af beslutningsgrundlaget og orienteres på hvert bestyrelsesmøde om status i den samlede analyse.

Der etableres en følgegruppe bestående af en repræsentant på enten direktør- eller chefniveau fra hver af BIOFOS' 15 ejerkommuner, en repræsentant på enten direktør- eller chefniveau fra hver af de otte forsyninger i oplandet til BIOFOS samt direktionen i BIOFOS. Adm. direktør i BIOFOS er formand for følgegruppen, der refererer til bestyrelsen i BIOFOS. Følgegruppen kan nedsætte interne arbejdsgrupper til specifikke delanalyser til beslutningsgrundlaget. Der gennemføres kvartalsvise møder i følgegruppen.

Det fælles borgmestermøde med borgmestrene i de 15 ejerkommuner vil på sine møder modtage en orientering om fremdriften i analysen samt have mulighed for at drøfte, koordinere og samordne denne analyse med projekterne om anlæggelse af Lynetteholmen og Holmene. Kommunaldirektørerne mødes inden hvert borgmestermøde.

Beslutningsgrundlaget fremlægges af følgegruppen til bestyrelsen i BIOFOS. Efter bestyrelsens behandling kan beslutningsgrundlaget fremsendes til de 15 ejerkommuner med henblik på en politiske godkendelse inden en formel godkendelse på en generalforsamling i BIOFOS Holding A/S i form af en hensigtserklæring/ejeraftale mellem BIOFOS' 15 ejerkommuner.

Økonomi

Deltagere i analysen betale selv for deltagelse, diæter, rejser mv. Omkostninger til eksterne konsulenter, mødefaciliteter mv. afholdes af BIOFOS.

Forslaget er godkendt af BIOFOS bestyrelse 13. september 2019 med forbehold for en efterfølgende høring i alle 15 ejerkommuner, inkl. et borgmestermøde den 23. oktober 2019, hvorefter kommissoriet godkendes endeligt på et kommende bestyrelsesmøde.